КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ УЧНІВ З ІНФОРМАТИКИ

Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 04.05.2026 № 722
«Про затвердження системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів»

Критерії визначають рівень сформованості знань і вмінь учнів з ІНФОРМАТИКИ через інтегровані показники **когнітивних процесів, навчальної діяльності, самостійності, комунікації та взаємодії, а також частоти й стабільності вияву сформованих умінь**

Бал / рівень	Когнітивні процеси	Навчальна діяльність	Самостійність	Комунікація та взаємодія	Частота вияву вмінь
1 / початковий	Розпізнає окремі об'єкти інформатики, цифрові пристрої, поняття та елементи інформаційних технологій. Виконує найпростіші дії лише за зразком.	Виконує окремі елементарні операції з цифровими пристроями та програмами за безпосередньої допомоги вчителя.	Потребує постійного супроводу, покрокового пояснення та контролю.	Реагує на звернення, відповідає на прості запитання; взаємодіє переважно після спонукання.	Уміння виявляються епізодично й лише за значної допомоги.
2 / початковий	Розпізнає основні поняття, об'єкти та дії в інформаційному середовищі. Виявляє початкове розуміння призначення цифрових інструментів.	Виконує прості операції за зразком: відкриває файли, вводить і редагує інформацію, використовує окремі команди програм.	Працює за чіткою інструкцією, потребує постійних нагадувань і перевірки.	Дає короткі відповіді, може долучитися до парної роботи після додаткового стимулювання.	Вміння виявляються нестійко, переважно у знайомих ситуаціях.
3 / початковий	Відтворює окремі інформатичні поняття, розпізнає алгоритми, дані, файли, цифрові сервіси за заданими ознаками.	Виконує типові операції за алгоритмом: створює прості документи, працює з файлами, виконує нескладні алгоритмічні завдання.	Працює за запропонованим алгоритмом, частково контролює результат, потребує допомоги у виправленні помилок.	Висловлює елементарну думку, бере участь у спільному виконанні завдання за підтримки вчителя.	Вміння виявляються переважно в типових завданнях і нестабільно.

ЧМЛ "ПЕРСПЕКТИВА"

Бал / рівень	Когнітивні процеси	Навчальна діяльність	Самостійність	Комунікація та взаємодія	Частота вияву вмінь
4 / середній	Розуміє основні поняття інформатики: інформація, дані, алгоритм, файл, програма, цифрова безпека. Встановлює прості зв'язки між інформаційними процесами.	Виконує типові практичні завдання за алгоритмом: створює та редагує цифрові об'єкти, працює з текстовою, графічною, числовою інформацією.	Працює за алгоритмом, запропонованим учителем, потребує допомоги під час перенесення знань у нову ситуацію.	Відповідає на запитання, бере участь у простому обговоренні, дотримується правил роботи в цифровому середовищі.	Демонструє базові вміння у більшості типових завдань, але потребує підтримки.
5 / середній	Пояснює основні інформатичні поняття, розрізняє види даних, інформаційні процеси, цифрові інструменти. Встановлює нескладні причинно-наслідкові зв'язки.	Виконує типові практичні завдання, опрацьовує дані, створює цифрові продукти, складає прості алгоритми та програми за зразком.	Виконує більшу частину роботи за алгоритмом із періодичною допомогою. Може перевірити окремі результати.	Висловлює власну думку, слухає інших, бере участь у парній та груповій роботі.	Вміння виявляються регулярно у типових ситуаціях, але можуть бути нестійкими при ускладненні завдання.
6 / середній	Демонструє розуміння принципів роботи інформаційних систем, алгоритмів і цифрових технологій. Аналізує прості інформаційні процеси, порівнює способи виконання завдань.	Самостійно виконує типові практичні завдання: опрацьовує дані, створює цифрові документи, алгоритми, презентації, прості програми або моделі.	Працює переважно самостійно за відомим алгоритмом, може виявити й виправити очевидну помилку.	Аргументує просте рішення, ставить запитання, бере участь у спільному розв'язанні інформаційних та алгоритмічних задач.	Вміння виявляються достатньо регулярно у типових навчальних ситуаціях.
7 / достатній	Аналізує інформаційні процеси, структуру даних, алгоритми та цифрові продукти. Встановлює зв'язки між способом розв'язання задачі та отриманим результатом.	Самостійно розв'язує практичні інформатичні задачі, добирає цифрові інструменти, створює й удосконалює цифрові продукти, застосовує алгоритмічне мислення.	Самостійно обирає відомий спосіб виконання, планує послідовність дій, здійснює первинну перевірку результату.	Чітко пояснює спосіб розв'язання, аргументує вибір цифрових інструментів, конструктивно співпрацює з іншими.	Предметні вміння виявляються регулярно в більшості передбачених навчальних ситуацій.

ЧМІ "ПЕРСПЕКТИВА"

Бал / рівень	Когнітивні процеси	Навчальна діяльність	Самостійність	Комунікація та взаємодія	Частота вияву вмінь
8 / достатній	Порівнює, систематизує та узагальнює інформацію. Аналізує алгоритми, моделі, програмні рішення, оцінює їх ефективність і доцільність.	Застосовує знання для розв'язання практичних і навчальних задач, працює з даними, створює цифрові проєкти, використовує програмування, моделювання та цифрові сервіси відповідно до мети.	Самостійно планує роботу, добирає цифрові інструменти, контролює проміжні результати та коригує власні дії.	Аргументовано висловлюється, використовує інформатичну термінологію, враховує пропозиції інших, ефективно працює в команді.	Вміння виявляються стабільно у різних типових і частково змінених ситуаціях.
9 / достатній	Критично аналізує цифрову та інформаційну діяльність, оцінює достовірність інформації, ефективність алгоритмів і доцільність технологічних рішень.	Комплексно розв'язує практико-орієнтовані задачі, обґрунтовує вибір інструментів, створює та тестує цифрові продукти, аналізує результати й удосконалює рішення.	Повністю організовує власну діяльність у межах завдання, самостійно добирає джерела та інструменти, здійснює самооцінювання.	Переконливо пояснює рішення, веде конструктивний діалог, ставить змістовні запитання, коректно сприймає альтернативні способи розв'язання.	Високий рівень умінь виявляється систематично у різноманітних навчальних і практичних ситуаціях.
10 / високий	Глибоко аналізує та синтезує інформацію, оцінює алгоритми, моделі, дані й цифрові технології. Виявляє закономірності, прогнозує результати та наслідки технологічних рішень.	Самостійно розв'язує складні задачі, розробляє алгоритми, програми, моделі й цифрові продукти, використовує різні інформаційні технології відповідно до поставленої мети.	Самостійно визначає мету, планує роботу, обирає оптимальні інструменти, тестує результат, виявляє недоліки та коригує діяльність.	Вільно й аргументовано комунікує, презентує цифровий продукт, бере відповідальність за частину командної роботи, конструктивно веде обговорення.	Вміння виявляються систематично, впевнено та в нових для учня/учениці ситуаціях.
11 / високий	Демонструє розвинене критичне, системне та алгоритмічне мислення. Інтерпретує дані, зіставляє різні способи розв'язання,	Комплексно досліджує інформаційні проблеми, самостійно створює складні цифрові продукти, програмні рішення, моделі або	Виявляє високий рівень саморегуляції: самостійно визначає завдання, планує стратегію, прогнозує результат, оцінює якість	Переконливо захищає власне технологічне рішення, аналізує пропозиції інших, ефективно співпрацює, розподіляє ролі та	Предметні вміння виявляються систематично, стабільно та в широкому спектрі

ЧМІ "ПЕРСПЕКТИВА"

Бал / рівень	Когнітивні процеси	Навчальна діяльність	Самостійність	Комунікація та взаємодія	Частота вияву вмінь
	оцінює їх ефективність, безпечність і доцільність.	проєкти, тестує та вдосконалює їх.	роботи та вносить корективи.	відповідальність у команді.	навчальних і практичних ситуацій.
12 / високий	Демонструє найвищий рівень критичного, системного, алгоритмічного й творчого мислення. Самостійно досліджує складні інформаційні проблеми, синтезує дані з різних джерел, створює оригінальні способи розв'язання.	Творчо застосовує інформатичні знання у нових ситуаціях; самостійно проєктує, програмує, моделює, тестує та презентує цифрові продукти, обґрунтовує ефективність власних рішень.	Повністю самостійно організовує навчально-пізнавальну діяльність, визначає мету й стратегію, прогнозує результат, здійснює рефлексію та вдосконалює власні способи роботи.	Є активним і відповідальним учасником командної діяльності, переконливо презентує та захищає цифрові рішення, ініціює співпрацю, допомагає команді досягати спільного результату.	Вміння виявляються постійно, стабільно та творчо — у стандартних, змінених, проблемних і нових інформаційно-технологічних ситуаціях.

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РІВНІВ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ УЧНІВ З ІНФОРМАТИКИ

Рівень навчальних досягнень	Загальна характеристика
1–3 бали — початковий	Учень/учениця має фрагментарні уявлення про інформацію, дані, цифрові пристрої, програмне забезпечення, алгоритми та цифрові технології. Розпізнає окремі поняття й об'єкти інформатики за зразком. Виконує найпростіші операції з цифровими пристроями та програмами за безпосередньої допомоги вчителя. Потребує постійної підтримки під час виконання практичних завдань, дотримання правил безпечної роботи та виправлення помилок.
4–6 балів — середній	Учень/учениця розуміє основні поняття інформатики, інформаційні процеси, принципи роботи цифрових пристроїв і програм. За алгоритмом виконує типові практичні завдання: створює та редагує цифрові документи, опрацьовує дані, працює з файлами, складає прості алгоритми. Застосовує базові цифрові інструменти, дотримується основних правил цифрової безпеки. Виконує завдання переважно за зразком або з періодичною допомогою вчителя.
7–9 балів — достатній	Учень/учениця демонструє достатній рівень інформатичних знань і практичних умінь. Аналізує інформацію та дані, встановлює зв'язки між алгоритмом, способом розв'язання і результатом. Самостійно добирає цифрові інструменти для виконання типових практичних завдань, створює й редагує цифрові продукти, використовує алгоритмічне мислення,

ЧМП "ПЕРСПЕКТИВА"

Рівень навчальних досягнень	Загальна характеристика
	програмування та моделювання на відповідному рівні. Уміє перевіряти результати, знаходити й виправляти помилки, аргументувати вибір способу розв’язання, ефективно працює індивідуально та в команді.
10–12 балів — високий	Учень/учениця демонструє глибокі, системні та усвідомлені знання з інформатики. Критично аналізує інформацію, оцінює достовірність даних, ефективність алгоритмів і доцільність цифрових технологій. Самостійно розв’язує складні та проблемні задачі, розробляє алгоритми, програми, моделі й цифрові продукти, тестує та вдосконалює власні рішення. Творчо застосовує інформатичні знання у нових ситуаціях, прогнозує результати, аргументовано презентує власні розробки, ефективно співпрацює в команді та демонструє відповідальну й безпечну поведінку в цифровому середовищі.

ОСНОВНІ ПРЕДМЕТНІ ОРІЄНТИРИ ДЛЯ ІНФОРМАТИКИ

Під час оцінювання доцільно комплексно враховувати, наскільки учень/учениця:

№	Предметний орієнтир	Що враховується під час оцінювання
1	**Розуміння інформації та даних**	Розуміє поняття інформації, даних, повідомлень, інформаційних процесів; розрізняє види даних, способи їх подання та опрацювання.
2	**Алгоритмічне мислення**	Уміє визначати послідовність дій для розв’язання задачі, складати, аналізувати, виконувати й удосконалювати алгоритми.
3	**Розв’язування задач**	Застосовує інформатичні знання для розв’язання навчальних і практичних задач, обирає доцільні способи та цифрові інструменти.

ЧМЛ "ПЕРСПЕКТИВА"

№	Предметний орієнтир	Що враховується під час оцінювання
4	**Робота з цифровими пристроями**	Розуміє призначення та принципи використання цифрових пристроїв, уміє безпечно й ефективно працювати з ними.
5	**Програмне забезпечення**	Уміє використовувати прикладне та системне програмне забезпечення відповідно до поставленої мети, добирає необхідні інструменти та налаштування.
6	**Опрацювання текстових даних**	Створює, редагує, форматує та структурує текстові документи; використовує таблиці, списки, зображення та інші об’єкти відповідно до завдання.
7	**Опрацювання графічних даних**	Створює, редагує та опрацьовує графічні об’єкти, використовує графічні редактори й дотримується принципів композиції та доцільності подання інформації.
8	**Опрацювання числових даних**	Виконує обчислення, використовує електронні таблиці, формули, функції, сортування, фільтрування та візуалізацію даних.
9	**Робота з даними та їх візуалізація**	Збирає, структурує, аналізує та інтерпретує дані; створює таблиці, діаграми, графіки та інші засоби наочного подання інформації.
10	**Програмування**	Розуміє основні принципи програмування, створює та налагоджує програми відповідно до поставленої задачі, використовує змінні, алгоритмічні конструкції та інші програмні засоби.

ЧМЛ "ПЕРСПЕКТИВА"

№	Предметний орієнтир	Що враховується під час оцінювання
11	**Моделювання**	Розуміє поняття моделі, створює та досліджує інформаційні й комп’ютерні моделі, аналізує результати моделювання.
12	**Вебтехнології та цифрові сервіси**	Використовує вебресурси та цифрові сервіси відповідно до навчальної мети, розуміє основи створення й структурування вебконтенту.
13	**Пошук і критичне оцінювання інформації**	Ефективно шукає інформацію в цифровому середовищі, оцінює її достовірність, актуальність, надійність джерела та відрізняє факти від суджень і маніпуляцій.
14	**Цифрова безпека**	Дотримується правил безпечної роботи з цифровими пристроями та сервісами, розуміє ризики цифрового середовища, уміє захищати облікові записи, дані та персональну інформацію.
15	**Інформаційна та цифрова етика**	Дотримується правил відповідального використання цифрових технологій, поважає авторське право, права інших користувачів, норми цифрової комунікації.
16	**Створення цифрових продуктів**	Створює цифрові документи, презентації, графіку, вебсторінки, програми, моделі та інші інформаційні продукти відповідно до поставленої мети й цільової аудиторії.
17	**Творче застосування цифрових технологій**	Використовує цифрові інструменти для реалізації власних ідей, знаходить нестандартні способи розв’язання проблем, удосконалює створені продукти.

ЧМЛ "ПЕРСПЕКТИВА"

№	Предметний орієнтир	Що враховується під час оцінювання
18	**Критичне та системне мислення**	Аналізує інформаційні процеси, порівнює способи розв’язання, оцінює ефективність алгоритмів і цифрових інструментів, прогнозує можливі результати.
19	**Самостійність і самоорганізація**	Самостійно визначає мету роботи, планує послідовність дій, добирає інструменти, контролює процес і результат, знаходить та виправляє помилки.
20	**Комунікація та командна робота**	Працює в парі та групі, розподіляє ролі, обговорює способи розв’язання задач, аргументує власні рішення, презентує результати цифрової діяльності.
21	**Проєктна діяльність**	Планує та реалізує інформаційні й цифрові проєкти, визначає проблему, збирає та аналізує інформацію, створює продукт, презентує й оцінює отриманий результат.
22	**Інноваційність та сучасні технології**	Розуміє можливості сучасних цифрових технологій, зокрема штучного інтелекту, хмарних сервісів, інтернету речей та інших технологічних рішень, оцінює доцільність їх використання.
23	**Рефлексія та оцінювання результату**	Аналізує власну діяльність, оцінює якість створеного цифрового продукту, виявляє недоліки, визначає шляхи вдосконалення.
24	**Застосування інформатичних компетентностей у житті**	Переносить набуті знання та вміння в нові навчальні, побутові, професійно орієнтовані та практичні ситуації.

ЧМЛ "ПЕРСПЕКТИВА"

Узагальнений предметний орієнтир

Предметний акцент: для інформатики особливо важливо оцінювати не лише знання термінів і команд, а **алгоритмічне та критичне мислення, роботу з даними й інформацією, цифрову творчість, програмування та моделювання, створення цифрових продуктів, безпечну й відповідальну поведінку в цифровому середовищі, самостійність та здатність застосовувати цифрові технології для розв'язання практичних проблем**. Така конкретизація відповідає підходу МОН, за

ЗМЛ "ПЕРСПЕКТИВА"

Орієнтовні критерії оцінювання знань учнів з інформатики

Рівень	Бал	ГР 1: Працює з інформацією, даними, моделями	ГР 2: Створює інформаційні продукти	ГР 3: Працює в цифровому середовищі	ГР 4: Безпечно та відповідально працює з ІТ
Початковий	**1**	Сприймає перелік об'єктів, озвучений учителем; не розрізняє властивості або плутає їх із самими об'єктами; відповіді неточні, з логічними помилками.	Створює текстовий документ за зразком лише за активної участі вчителя; не додає жодного додаткового об'єкта; зміст документу неповний або без логіки.	Відповіді нечіткі, з численними змістовими та логічними помилками. Не розуміє суть питання.	Може назвати правило лише після підказки. Не усвідомлює, чому важливо дотримуватись правил. Потребує постійного зовнішнього контролю.
	2	Розпізнає окремі об'єкти в матеріалі, поданому учителем або джерелом, але не пояснює властивості чи зв'язки між об'єктами; відповідає поверхово.	Створює фрагмент текстового документа з одним типом об'єкта (наприклад, тільки текст); діє лише за зразком і підказкою вчителя.	Розпізнає частину ключової інформації, намагається відповідати, але допускає значні помилки. Не розуміє причиновонаслідкових зв'язків	Називає окремі правила, знайомі з попереднього досвіду, але не може пояснити, чому їх слід дотримуватись. Потребує постійного зовнішнього контролю.
	3	За зразком відтворює приклади об'єктів та їх властивостей, але без розуміння їх значення або взаємозв'язків; допускає змістові помилки у відповідях	Вставляє прості об'єкти (зображення, таблицю) у текстовий документ за зразком; потребує постійної допомоги вчителя.	Відтворює частину отриманої інформації, помітна плутанина в аргументації.	Повторює знайомі правила (наприклад, «не можна викладати фото без дозволу»), але не вміє застосовувати їх до конкретної ситуації. Потребує періодичного контролю
Середній	**4**	Називає основні об'єкти та деякі їх властивості; за	Компонує багатосторінковий документ із тексту та	Відтворює основні поняття (приватність, дозвіл, ліцензії тощо).	Згадує типові правила (наприклад, приватність у

ЧМЕТ "ПЕРСПЕКТИВА"

Орієнтовні критерії оцінювання знань учнів з інформатики

		допомогою вчителя знаходить прості зв'язки між ними в знайомих прикладах.	графіки за зразком; частково користується готовими шаблонами; стилі не використовує або використовує некоректно.	Відповідає на прості запитання.	соцмережах). Може дотримуватись правил після нагадування.
	5	Застосовує знання про об'єкти і властивості до виконання типових завдань; формулює окремі запитання щодо значення властивостей.	Оформлює текст з використанням базових стилів (наприклад, заголовки), але потребує підказок для структурування документа (зміст, нумерація тощо).	Формулює власні запитання на основі дискусії. Застосовує отриману інформацію для пояснень.	Висловлює обережне ставлення до публікації чужих фото, аргументує це загальними міркуваннями про безпеку. Не потребує нагадування у типових ситуаціях.
	6	Уточнює значення властивостей у контексті предметної галузі; починає формулювати припущення щодо зв'язків між об'єктами.	Створює документ із кількома типами об'єктів (зображення, таблиці, списки), застосовує стилі заголовків, але потребує допомоги для автоматизації (зміст, колонтитули).	Ставить уточнювальні запитання до теми. Аргументи мають логіку, хоча ще не завжди глибокі.	Розпізнає ознаки безпечної/небезпечної ситуації в обговорюваному прикладі. Формулює власне ставлення, посилаючись на правила цифрової етики.
Достатній	**7**	Самостійно знаходить інформацію про об'єкти, визначає їх властивості; переводить між поданнями.	Створює документ середньої складності, використовує стилі, колонтитули, зміст, але допускає помилки в узгодженості; виконує	Добирає потрібну інформацію з матеріалів або попереднього досвіду. Може навести приклад або порівняти подібні ситуації.	Пояснює важливість дозволу, пов'язує з поняттям приватності. Визнає право людини на зображення. Намагається

ЧМП "ПЕРСПЕКТИВА"

Орієнтовні критерії оцінювання знань учнів з інформатики

			роботу за алгоритмом із підказками.		формулювати правила відповідальної взаємодії.
	8	Порівнює об'єкти за заданими ознаками, визначає властивості в різних джерелах; аргументує, чому певні властивості є важливими.	Самостійно структурує документ, добирає типи об'єктів і застосовує стилі, автоматичне нумерування та зміст; за потреби звертається до вчителя.	Порівнює різні джерела (закон, етика, соцмережі). Аргументи логічні, підкріплені прикладами. Виявляє здатність оцінити дві сторони конфлікту.	Наводить приклади наслідків безвідповідального публікування. Зіставляє ситуації. Аргументовано доводить потребу в дозволі, визнає потенційні ризики
	9	Аналізує зв'язки між об'єктами; обирає спосіб візуалізації (схема, таблиця) для представлення властивостей і зв'язків	Опрацьовує проблемну ситуацію (наприклад, шаблон зі збоєм стилів); обирає доцільні інструменти для структурування; дотримується вимог до оформлення	Аналізує інформацію: пояснює, як ситуації змінюються в залежності від контексту (вік, публічність, соціальні норми). Пропонує шляхи пояснення складних понять	Аналізує змодельовану ситуацію, пропонує, як діяти без порушень. Визнає потребу відновлення довіри у разі порушення. Дискутує про шляхи вирішення.
Високий	**10**	Узагальнює знання про об'єкти, властивості, їх значення; встановлює логічні зв'язки між ними.	Створює логічно структурований багатосторінковий документ із усіма типами об'єктів; використовує автоматизовані засоби (зміст, підписи, колонтитули) самостійно.	Узагальнює дані: формулює загальні висновки, встановлює логічні зв'язки між поняттями.	Системно формулює правила цифрової взаємодії. Прогнозує наслідки. Розпізнає та запобігає типовим конфліктним цифровим ситуаціям.

ЧМЛ "ПЕРСПЕКТИВА"

Орієнтовні критерії оцінювання знань учнів з інформатики

	11	Критично оцінює інформацію про об’єкти/властивості за критеріями; обґрунтовує вибір структури або подання; робить логічні висновки.	Самостійно вирішує нестандартні задачі оформлення (наприклад, різні стилі для різних розділів); пояснює, чому обрав той чи інший інструмент.	Аргументує власну позицію на основі аналізу кількох точок зору. Обґрунтовує висновки.	Визначає оптимальні способи реагування в різних ситуаціях (у школі, в соцмережах, серед друзів). Пропонує конкретні кроки для запобігання ризикам
	12	Планує подальшу роботу на основі аналізу властивостей і зв’язків; узагальнює, порівнює, пояснює значення зв’язків; пропонує вдосконалення.	Пропонує альтернативні рішення для автоматизації та оформлення тексту (наприклад, стилі для друку й онлайн-публікації); демонструє повну самостійність і пояснює логіку побудови документа	Оцінює якість інформації, обґрунтовано відкидає слабкі аргументи, надає рекомендації іншим учасникам щодо перевірки фактів та обдумування позиції. Планує подальше самостійне дослідження теми.	Усвідомлено та послідовно захищає етичну позицію. Аргументовано пояснює іншим, чому важливо діяти відповідально. Ініціює обговорення способів цифрової безпеки.

ЧМЕ "ПЕРСПЕКТИВА"